

GUBERNATOR (26) *sb m*

e *jasne*; -å- (21), -a- (3); -a- *MurzNT*, *WierKróc*; -å-: -a- *StryjKron* (6 : 1); o *jasne*.

sg *N* gubernåtor (2). ◊ *G* gubernåtora (1). ◊ *A* gubernåtora (4). ◊ *I* gubernåtorem (13); -em (1), -(e)m (12). ◊ *pl* *G* gubernåtor(o)w (4). ◊ *A* gubernåtory (1). ◊ *I* gubernåtory (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVIII w*; poza tym *XVII w*. w innym znaczeniu.

Rządzący krajem w imieniu lub w zastępstwie władcy, namiestnik [gubernator – dzierżawca BartBydż; – pan, sprawca, starosta Mącz 150b; – sternik, sprawca Calep; rządca, rządiciel, sprawca; sternik – gubernator Cn] (26) : Bålduinus widząc łwe ciężkie choroby/ vdzyåłåł Gubernatorem kroleştåwå zyciå łwego Gwidonå *BielKron* 179v; w Dålmaczey iå [królowå] nåleżli w mieścåe Iåderze/ ktora łe w tym záparlå rzeczą mowiåc: iż iey [królowy Edwigi] nie pollę ielli iey Gubernatorem nie będye Zygmunt źieć. *BielKron* 379, 234, 304, 327v [2 r.], 378, 379; *WierKróc* A3; *BiałKaz* K4; Ale Pånowie Koronni/ niechcieli go mieć Wielkim Xiędzem Litewłkim/ tylko Gubernatorem/ åby tåk łnådniej Wielkie Xięştwo Litewłkie do Korony Polłkiej przyåczyli. *StryjKron* 592, 472 [2 r.], 592; *ActReg* 183.

W połączeniu z nazwą kraju [czego (7), w czym (1)] (8): woznemu kazał woåtz iżby łe włlytcy przed nim [Józefem] klanyli å wiedzieli go bytz gubernatorem włlytkiego Eiptu *HistJóz* B2v; *MurzNT* 166 *marg*; åle iż chory był/ przeto Råymundus Gråbiå Trypolitånłki opiekę przyåł/ y był Gubernatorem kroleştåwå Ierozolimłkiego. *BielKron* 179; Ludwíg krol Węgiełłki y Polłki nå srod poštu połåł do Polłki [...] po Dobkå s Kurozwåk Kålztelanå Kråkowłkiego/ y po Sendywoiå s Szubinå Woiewodę Kålilłkiego y Stårołtę Kråkowłkiego/ ktore Gubernatory w Polłce vczynił. *BielKron* 377v, 377v, 379v; *StryjKron* 472, 687.

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy kraju (1): Potym Petriło måiåc pomoc od Ianå Huniådå/ Gubernatorå Węgiełłkiego/ wygnåł Romanå *StryjKron* 612.

Szeregi: »gubernator, to jest sprawca« (1): Przydan ielt ku krolowi/ dla iego mlodych lat/ Gubernator/ to ielt łprawcå/ pan Kråkowłki Iålzko z Melsztynå *BielKron* 373v.

»starosta abo gubernator« (1): gdy Cyrenius Syriå łprawowåł (*marg*) był łtarolstå abo gubernatorem łyrjiěj (—) *MurzNT Luc* 2/2.

W przen (1) : Påtrzyåze ielzeże/ co ten twoy dobrotliwy Pan [...] vczynić raczył/ będac Pånem å Krolem/ będac włthawcå å zwirzchnim gubernatorem włzytkich łpraw niebå y zyemie [...] dopuścił łe nieść onym powinowåthym łwoim/ do kołciołå *RejPos* 57.

Synonimy: administrator, namiestnik, porucznik, rządiciel, rządzca, sprawca, starosta.